

MATURITNÍ OKRUHY Z DĚJEPISU

Školní rok: 2025/ 2026

Pravěká epocha historie

- vznik a vývoj člověka, periodizace pravěku
- prehistorické osídlení Evropy a našeho území

Starověké civilizace Orientu

- odlišnost utváření civilizací Blízkého východu, Egypta, Číny a Indie
- kultura regionů

Antické Řecko

- vývoj řecké polis, Periklovo Řecko, doba helénismu
- řecká kultura a její odkaz současnosti

Antický Řím

- Etruskové, římská republika, Imperium Romanum
- římská kultura a její přínos

Raně středověká Evropa

- charakter středověké civilizace, vývoj regionů do 12. století
- Francká říše, Byzanc, Arabové, Normané

Počátky historie Slovanů

- významové rozlišení prvních slovanských států, úloha křesťanství
- Velká Morava, přemyslovské Čechy do 12. století

Evropa ve vrcholném středověku

- agrární revoluce, rozvoj měst a růst vlivu církve
- centralizované monarchie a jejich soupeření

Vzestup českého státu ve 13. a 14. století

- země Koruny české za posledních Přemyslovců a v době lucemburské
- Karel IV. a Svatá říše římská, česká gotika

Proměny střední Evropy v 15. století

- podstata husitské revoluce, důsledky husitských válek
- střední Evropa za Jiřího z Poděbrad a Jagellonců

Kultura evropského středověku

- centra vzdělanosti – kláštery, univerzity, panovnické dvory
- románské, byzantské a gotické umění

Humanismus, renesance a reformace – kořeny evropského novověku

- nositelé humanismu, renesanční umění v Itálii a v západních zemích
- krize církve, reformace a její podoba

Zámořské objevy v 15. až 17. století

- příčiny, objevné plavby
- důsledky objevů pro evropské velmoci

Počátky absolutismu v Evropě 16. století

- nástup panovnického absolutismu v Anglii, Francii, habsburských državách
- úspěšnost stavovské opozice v Čechách a v Nizozemí

Evropa v době třicetileté války a anglické revoluce

- příčiny, průběh a důsledky třicetileté války pro Evropu a české země
- konflikt parlamentu a krále v Anglii, tzv. „slavná revoluce“

Evropa mezi barokem a osvícenstvím

- soupeření velmocí v Evropě a v zámoří 1648 – 1789
- barokní umění, osvícenská věda

Habsburské soustátí a české země v letech 1648 – 1790

- od absolutismu a rekatolizace k osvícenským reformám
- proměny střední Evropy v 18. století, české baroko

Vznik USA a Velká francouzská revoluce – mezníky moderní historie

- válka amerických osad za nezávislost, ústava USA
- vývoj revoluce ve Francii, její význam a odezva v Evropě

Evropa a svět 1. poloviny 19. století

- zrod moderní průmyslové společnosti v Evropě a v Americe
- od napoleonské expanze k revolucím roku 1848 v Itálii, Francii a Německu

Habsburská monarchie a české země v letech 1790 – 1849

- rakouské císařství a jeho postavení v Evropě
- české národní hnutí včetně revoluce 1848 – 1849

Evropa a svět v letech 1850 – 1914

- odlišnost vývoje evropských velmocí, kolonialismus a dělení světa
- občanská válka v USA

Středoevropský region v letech 1850 – 1914

- Rakousko od neoabsolutismu k obnově ústavnosti, dualismus a česká politika
- sjednocení Německa a jeho mocenský vzestup

Společnost, věda a umění 19. století

- rozvoj vědy a techniky, pluralita ideologií, dělnické hnutí
- proměny uměleckých stylů / empír, romantismus, realismus, moderna/

První světová válka

- příčiny, průběh, výsledky, Pařížská mírová konference
- ruské revoluce 1917
- vznik ČSR

Československá republika v letech 1918 – 1939

- ekonomika, politický systém, osobnost T. G. Masaryka
- zahraniční politika, Mnichovská dohoda, tzv. druhá republika

Evropa a svět mezi světovými válkami

- od obnovy a stabilizace ke krizi 30. let
- vývoj v USA, SSSR, Německu

Druhá světová válka

- válka v Evropě, Africe, Asii a Tichomoří
- Protektorát Čechy a Morava, protifašistický odboj

Svět po druhé světové válce

- poválečné uspořádání světa, OSN, soupeření bloků „Západ – Východ“
- dekolonizace a problémy tzv. rozvojových zemí, zóny nestability

Evropa po druhé světové válce

- od studené války v rozdělené Evropě k uvolnění napětí a mírové koexistenci
- západoevropský integrační proces, rozpad sovětského bloku

Československo po druhé světové válce

- zápas o demokracii, začlenění do socialistické Evropy
- rok 1968, období normalizace, pád totalitního systému

Kultura, věda a technika 20. století

- proměny uměleckých stylů, masmediální kultura, globalizace společnosti
- vědecko– technická revoluce, kosmický výzkum

Okruhy byly projednány a schváleny předmětovou komisí dne 3. 9. 2025.

Irena Hanzlíková, vedoucí PKD